

SBÍRKA MEZINÁRODNÍCH SMLUV

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 21

Rozeslána dne 2. července 2001

Cena Kč 31,40

O B S A H:

54. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přijetí Evropské úmluvy o výkonu práv dětí
55. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o sociálním zabezpečení
-

54

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 25. ledna 1996 byla ve Štrasburku přijata Evropská úmluva o výkonu práv dětí.

Jménem České republiky byla Úmluva podepsána ve Štrasburku dne 26. dubna 2000.

S Úmluvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky Úmluvu ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního tajemníka Rady Evropy, deponitáře Úmluvy, dne 7. března 2001.

Při ratifikaci Úmluvy bylo učiněno následující prohlášení České republiky:

„Česká republika prohlašuje podle článku 1 odst. 4 Evropské úmluvy o výkonu práv dětí, přijaté ve Štrasburku dne 25. ledna 1996, že tuto úmluvu použije na řízení o osvojení, řízení o svěřeni dítěte do pěstounské péče a řízení o omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti, jakož i na všechna další řízení ve věcech rodinných, jež se dotýkají práv dítěte.“

Úmluva vstoupila v platnost na základě svého článku 21 odst. 3 dne 1. července 2000. Pro Českou republiku vstoupila v platnost podle odstavce 4 téhož článku dne 1. července 2001.

Anglické znění Úmluvy a její překlad do českého jazyka se vyhlášují současně.

**EUROPEAN CONVENTION
ON THE EXERCISE OF CHILDREN'S RIGHTS**

PŘEKLAD

EVROPSKÁ ÚMLUVA
O VÝKONU PRÁV DĚTÍ

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other States signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members;

Having regard to the United Nations Convention on the rights of the child and in particular Article 4 which requires States Parties to undertake all appropriate legislative, administrative and other measures for the implementation of the rights recognised in the said Convention;

Noting the contents of Recommendation 1121 (1990) of the Parliamentary Assembly on the rights of the child;

Convinced that the rights and best interests of children should be promoted and to that end children should have the opportunity to exercise their rights, in particular in family proceedings affecting them;

Recognising that children should be provided with relevant information to enable such rights and best interests to be promoted and that due weight should be given to the views of children;

Recognising the importance of the parental role in protecting and promoting the rights and best interests of children and considering that, where necessary, states should also engage in such protection and promotion;

Considering, however, that in the event of conflict it is desirable for families to try to reach agreement before bringing the matter before a judicial authority,

Have agreed as follows:

Chapter I – Scope and object of the Convention and definitions

Article 1 – Scope and object of the Convention

- 1 This Convention shall apply to children who have not reached the age of 18 years.
- 2 The object of the present Convention is, in the best interests of children, to promote their rights, to grant them procedural rights and to facilitate the exercise of these rights by ensuring that children are, themselves or through other persons or bodies, informed and allowed to participate in proceedings affecting them before a judicial authority.

Preambule

Členské státy Rady Evropy a další státy, podepsané níže,

majíce za to, že cílem Rady Evropy je dosáhnout větší jednoty jejích členů;

majíce na zřeteli Úmluvu OSN o právech dítěte a zejména její článek 4, který ukládá smluvním státům, aby přijaly příslušná zákonodárná, správní a další opatření k zabezpečení práv zmíněnou úmluvou přiznaných;

majíce na paměti obsah Doporučení 1121(1990) Parlamentního shromáždění o právech dítěte;

jsouce přesvědčeny, že právům a zájmům dětí by se mělo dostávat podpory a že za tím účelem by děti měly mít příležitost vykonávat svá práva, zejména v řízení v rodinných věcech, jež se jich týká;

uznávající, že děti by měly být náležitě informovány, aby se těmto jejich právům a zájmům dostalo podpory, a že názory dětí by měly být patřičně brány v úvahu;

uznávající významnou úlohu rodičů v ochraně a podporování práv a zájmů dětí a majíce za to, že, je-li to nutné, státy by se rovněž měly zúčastnit na této ochraně a podpoře;

domnívající se, současně, že v případě sporu je žádoucí, aby se rodina pokusila dospět k dohodě před tím, než je záležitost podána k soudu;

se dohodly na následujícím:

HLAVA I – Rozsah působnosti a účel Úmluvy a použité výrazy

Článek 1 – Rozsah působnosti a účel Úmluvy

1. Tato úmluva se použije na děti mladší osmnácti let.

2. Účelem této úmluvy je, v nejlepším zájmu dětí, podporovat jejich práva, poskytnout jim procesní práva a usnadnit jejich výkon tím, že bude zabezpečeno, aby děti, přímo nebo prostřednictvím jiných osob nebo orgánů, byly informovány o soudních řízeních, která se jich týkají, a mohly se jich účastnit.

- 3 For the purposes of this Convention proceedings before a judicial authority affecting children are family proceedings, in particular those involving the exercise of parental responsibilities such as residence and access to children.
- 4 Every State shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, specify at least three categories of family cases before a judicial authority to which this Convention is to apply.
- 5 Any Party may, by further declaration, specify additional categories of family cases to which this Convention is to apply or provide information concerning the application of Article 5, paragraph 2 of Article 9, paragraph 2 of Article 10 and Article 11.
- 6 Nothing in this Convention shall prevent Parties from applying rules more favourable to the promotion and the exercise of children's rights.

Article 2 – Definitions

For the purposes of this Convention :

- a the term "judicial authority" means a court or an administrative authority having equivalent powers;
- b the term "holders of parental responsibilities" means parents and other persons or bodies entitled to exercise some or all parental responsibilities;
- c the term "representative" means a person, such as a lawyer, or a body appointed to act before a judicial authority on behalf of a child;
- d the term "relevant information" means information which is appropriate to the age and understanding of the child, and which will be given to enable the child to exercise his or her rights fully unless the provision of such information were contrary to the welfare of the child.

Chapter II – Procedural measures to promote the exercise of children's rights

A. Procedural rights of a child

Article 3 – Right to be informed and to express his or her views in proceedings

A child considered by internal law as having sufficient understanding, in the case of proceedings before a judicial authority affecting him or her, shall be granted, and shall be entitled to request, the following rights:

- a to receive all relevant information;
- b to be consulted and express his or her views;
- c to be informed of the possible consequences of compliance with these views and the possible consequences of any decision.

Article 4 – Right to apply for the appointment of a special representative

- 1 Subject to Article 9, the child shall have the right to apply, in person or through other persons or bodies, for a special representative in proceedings before a judicial authority affecting the

3. Pro účely této úmluvy výraz soudní řízení, které se týká dítěte, znamená řízení v rodinných věcech, zejména pak to, v němž jde o výkon rodičovské zodpovědnosti, o otázky pobytu a práva styku s dítětem.

4. Každý stát při podpisu Úmluvy nebo při uložení ratifikační listiny nebo listiny o přijetí či schválení Úmluvy nebo o přístupu k ní, prohlášením zasláným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, určí alespoň tři druhy soudních řízení v rodinných věcech, na něž se Úmluva použije.

5. Každá smluvní strana může dalším prohlášením doplnit druhy rodinných věcí, na něž se tato úmluva použije, nebo poskytnout informace o použití článku 5, článku 9 odst. 2, článku 10 odst. 2 a článku 11.

6. Nic v této úmluvě nebrání smluvním stranám v použití příznivějších ustanovení na podporu a výkon práv dětí.

Článek 2 – Použité výrazy

Pro účely této úmluvy:

- a) výraz „soudní orgán“ znamená soud nebo správní orgán mající rovnocenné pravomoci;
- b) výraz „osoby mající rodičovskou zodpovědnost“ znamená rodiče a jiné osoby nebo orgány oprávněné k částečnému nebo plnému uplatňování rodičovské zodpovědnosti;
- c) výraz „zástupce“ znamená osobu, jako např. advokát, nebo orgán určený k tomu, aby jménem dítěte vystupoval před soudními orgány;
- d) výraz „příslušné informace“ znamená informace, které jsou vhodné vzhledem k věku a chápání dítěte a které jsou mu poskytovány v zájmu umožnit mu plný výkon jeho práv a jejichž poskytnutí není na újmu blaha dítěte.

HLAVA II – Procesní opatření na podporu výkonu práv dětí

A. Procesní práva dítěte

Článek 3 – Právo na informace a na vyjádření názoru v řízení

Dítě, které má podle vnitrostátních předpisů dostatečnou schopnost chápat situaci, bude mít v soudním řízení, které se jej týká, zaručena následující práva nebo bude mít možnost se těchto práv domáhat:

- a) dostávat příslušné informace,
- b) být konzultováno a moci vyjádřit svůj názor,
- c) být informováno o možných důsledcích vyhovění jeho názoru a o možných důsledcích jakéhokoli rozhodnutí.

Článek 4 – Právo požádat o ustanovení zvláštního zástupce

1. S výhradou článku 9 má dítě právo požádat osobně nebo prostřednictvím jiných osob nebo orgánů

child where internal law precludes the holders of parental responsibilities from representing the child as a result of a conflict of interest with the latter.

- 2 States are free to limit the right in paragraph 1 to children who are considered by internal law to have sufficient understanding.

Article 5 – Other possible procedural rights

Parties shall consider granting children additional procedural rights in relation to proceedings before a judicial authority affecting them, in particular:

- a the right to apply to be assisted by an appropriate person of their choice in order to help them express their views;
- b the right to apply themselves, or through other persons or bodies, for the appointment of a separate representative, in appropriate cases a lawyer;
- c the right to appoint their own representative;
- d the right to exercise some or all of the rights of parties to such proceedings.

B. Role of judicial authorities

Article 6 – Decision-making process

In proceedings affecting a child, the judicial authority, before taking a decision, shall:

- a consider whether it has sufficient information at its disposal in order to take a decision in the best interests of the child and, where necessary, it shall obtain further information, in particular from the holders of parental responsibilities;
- b in a case where the child is considered by internal law as having sufficient understanding:
 - ensure that the child has received all relevant information;
 - consult the child in person in appropriate cases, if necessary privately, itself or through other persons or bodies, in a manner appropriate to his or her understanding, unless this would be manifestly contrary to the best interests of the child;
 - allow the child to express his or her views;
- c give due weight to the views expressed by the child.

Article 7 – Duty to act speedily

In proceedings affecting a child the judicial authority shall act speedily to avoid any unnecessary delay and procedures shall be available to ensure that its decisions are rapidly enforced. In urgent cases the judicial authority shall have the power, where appropriate, to take decisions which are immediately enforceable.

Article 8 – Acting on own motion

In proceedings affecting a child the judicial authority shall have the power to act on its own motion in cases determined by internal law where the welfare of a child is in serious danger.

o ustanovení zvláštního zástupce v soudním řízení, které se jej týká, pokud podle vnitrostátních předpisů osoby, mající rodičovskou zodpovědnost, nemohou dítě z důvodu konfliktu zájmů zastupovat.

2. Smluvní státy mohou omezit právo stanovené v odstavci 1 na děti, které mají podle vnitrostátních předpisů dostatečnou schopnost chápat situaci.

Článek 5 – Případná další procesní práva

Smluvní strany zváží možnost poskytnout dětem další procesní práva v soudním řízení, které se jich týká, zejména:

- a) právo požadovat pomoc vhodné osoby, dle jejich volby, která jim pomůže vyjádřit jejich názor;
- b) právo požadovat, samy nebo prostřednictvím vhodných osob nebo orgánů, ustanovení zástupce a tam, kde je to na místě, advokáta;
- c) právo určit si svého vlastního zástupce;
- d) právo vykonávat některá nebo všechna práva účastníka řízení.

B. Úloha soudních orgánů

Článek 6 – Rozhodování

V řízení, které se týká dítěte, musí soudní orgán před vynesemím rozhodnutí:

- a) posoudit, zda má informace dostatečné k tomu, aby mohl rozhodnout v nejlepším zájmu dítěte, a je-li to třeba, opatřit si další informace, zejména od osob, které mají rodičovskou zodpovědnost;
- b) pokud se podle vnitrostátních předpisů má zato, že dítě dostatečně chápe situaci:
 - zabezpečit, aby dítě obdrželo všechny příslušné informace,
 - ve vhodných případech dítě vyslechnout, je-li to třeba nevěřejně, buď přímo nebo prostřednictvím jiných osob nebo orgánů způsobem, který je přiměřený chápání dítěte, pokud to není ve zjevném rozporu s nejlepšími zájmy dítěte,
 - umožnit dítěti vyjádřit svůj názor;
- c) vzít názor dítěte náležitě v úvahu.

Článek 7 – Povinnost rychlého projednání věci

V řízení, které se týká dítěte, je soudní orgán povinen konat rychle, aby nedošlo ke zbytečným průtahům. K tomu musí směřovat i procesní předpisy zabezpečující rychlý výkon rozhodnutí. V naléhavých případech musí mít soudní orgán pravomoc vydat rozhodnutí, jež jsou vykonatelná okamžitě.

Článek 8 – Možnost projednání věci z moci úřední

V řízení, které se týká dítěte, musí mít soudní orgán pravomoc, v případech vymezených vnitrostátními předpisy, kdy je vážně ohroženo blaho dítěte, zahájit řízení z moci úřední.

Article 9 – Appointment of a representative

- 1 In proceedings affecting a child where, by internal law, the holders of parental responsibilities are precluded from representing the child as a result of a conflict of interest between them and the child, the judicial authority shall have the power to appoint a special representative for the child in those proceedings.
- 2 Parties shall consider providing that, in proceedings affecting a child, the judicial authority shall have the power to appoint a separate representative, in appropriate cases a lawyer, to represent the child.

C. Role of representatives

Article 10

- 1 In the case of proceedings before a judicial authority affecting a child the representative shall, unless this would be manifestly contrary to the best interests of the child:
 - a provide all relevant information to the child, if the child is considered by internal law as having sufficient understanding;
 - b provide explanations to the child if the child is considered by internal law as having sufficient understanding, concerning the possible consequences of compliance with his or her views and the possible consequences of any action by the representative;
 - c determine the views of the child and present these views to the judicial authority.
- 2 Parties shall consider extending the provisions of paragraph 1 to the holders of parental responsibilities.

D. Extension of certain provisions

Article 11

Parties shall consider extending the provisions of Articles 3, 4 and 9 to proceedings affecting children before other bodies and to matters affecting children which are not the subject of proceedings.

E. National bodies

Article 12

- 1 Parties shall encourage, through bodies which perform, *inter alia*, the functions set out in paragraph 2, the promotion and the exercise of children's rights.
- 2 The functions are as follows:
 - a to make proposals to strengthen the law relating to the exercise of children's rights;
 - b to give opinions concerning draft legislation relating to the exercise of children's rights;
 - c to provide general information concerning the exercise of children's rights to the media, the public and persons and bodies dealing with questions relating to children;
 - d to seek the views of children and provide them with relevant information.

Článek 9 – Ustanovení zástupce

1. V řízení, které se týká dítěte, kdy podle vnitrostátních předpisů z důvodu konfliktu zájmů jsou osoby, mající rodičovskou zodpovědnost, vyloučeny ze zastupování dítěte, bude mít soudní orgán pravomoc ustanovit dítěti pro toto řízení zvláštního zástupce.

2. Smluvní strany zváží možnost stanovit, aby soudní orgán mohl v případech řízení týkajících se dítěte ustanovit jiného zástupce a tam, kde je to na místě, advokáta, který bude dítě zastupovat.

C. Úloha zástupců

Článek 10

1. V soudním řízení, které se týká dítěte, pokud to není v rozporu s nejlepšími zájmy dítěte, je zástupce povinen:

- a) poskytovat dítěti příslušné informace, pokud se podle vnitrostátního práva má zato, že dítě dostatečně chápe situaci;
- b) objasňovat dítěti, pokud se podle vnitrostátního práva má zato, že dítě dostatečně chápe situaci, důsledky toho, když by jeho názoru bylo vyhověno, a možné důsledky jakéhokoliv jednání učiněného zástupcem;
- c) zjišťovat názory dítěte a zprostředkovat je soudnímu orgánu.

2. Smluvní strany zváží možnost rozšířit ustanovení odstavce 1 na osoby mající rodičovskou zodpovědnost.

D. Rozšíření použití určitých ustanovení

Článek 11

Smluvní strany zváží možnost rozšířit použití ustanovení článků 3, 4 a 9 na řízení, která se týkají dětí a která probíhají před jinými orgány, a na další otázky týkající se dětí, jež nejsou projednávány ve formálním řízení.

E. Vnitrostátní orgány

Článek 12

1. Smluvní strany budou prostřednictvím svých orgánů, které mají mimo jiné funkce uvedené v odstavci 2, podporovat rozvoj a výkon práv dětí.

2. Tyto funkce jsou následující:

- a) podávat návrhy na posílení právní úpravy výkonu práv dětí;
- b) vyjadřovat se k návrhům zákonů týkajících se výkonu práv dětí;
- c) poskytovat všeobecné informace o výkonu práv dětí hromadným sdělovacím prostředkům, veřejnosti a osobám a orgánům, které se zabývají problematikou dětí;
- d) zjišťovat názory dětí a poskytovat jim příslušné informace.

F. Other matters

Article 13 – Mediation or other processes to resolve disputes

In order to prevent or resolve disputes or to avoid proceedings before a judicial authority affecting children, Parties shall encourage the provision of mediation or other processes to resolve disputes and the use of such processes to reach agreement in appropriate cases to be determined by Parties.

Article 14 – Legal aid and advice

Where internal law provides for legal aid or advice for the representation of children in proceedings before a judicial authority affecting them, such provisions shall apply in relation to the matters covered by Articles 4 and 9.

Article 15 – Relations with other international instruments

This Convention shall not restrict the application of any other international instrument which deals with specific issues arising in the context of the protection of children and families, and to which a Party to this Convention is, or becomes, a Party.

Chapter III – Standing Committee

Article 16 – Establishment and functions of the Standing Committee

- 1 A Standing Committee is set up for the purposes of this Convention.
- 2 The Standing Committee shall keep under review problems relating to this Convention. It may, in particular:
 - a consider any relevant questions concerning the interpretation or implementation of the Convention. The Standing Committee's conclusions concerning the implementation of the Convention may take the form of a recommendation; recommendations shall be adopted by a three-quarters majority of the votes cast;
 - b propose amendments to the Convention and examine those proposed in accordance with Article 20;
 - c provide advice and assistance to the national bodies having the functions under paragraph 2 of Article 12 and promote international co-operation between them.

Article 17 – Composition

- 1 Each Party may be represented on the Standing Committee by one or more delegates. Each Party shall have one vote.
- 2 Any State referred to in Article 21, which is not a Party to this Convention, may be represented in the Standing Committee by an observer. The same applies to any other State or to the European Community after having been invited to accede to the Convention in accordance with the provisions of Article 22.
- 3 Unless a Party has informed the Secretary General of its objection at least one month before the meeting, the Standing Committee may invite the following to attend as observers at all its meetings or at one meeting or part of a meeting:

F. Různé

Článek 13 – Zprostředkování a jiné způsoby řešení sporů

S cílem předcházet sporům, řešit spory nebo předcházet soudním řízením týkajícím se dětí smluvní strany budou podporovat zprostředkování a další způsoby řešení sporů a jejich využití za účelem dosažení dohody v případech, kde je to namístě a které smluvní strany vymezí.

Článek 14 – Právní pomoc a poradenství

Zabezpečují-li vnitrostátní předpisy dětem právní pomoc nebo poradenství v soudním řízení, které se jich týká, použijí se tato ustanovení ve všech věcech upravených v článcích 4 a 9.

Článek 15 – Vztah k jiným mezinárodním smlouvám

Tato úmluva nebrání použití jiných mezinárodních dokumentů, které upravují specifické otázky ochrany dětí a rodiny, jichž smluvní strana této úmluvy je nebo bude stranou.

HLAVA III – Stálý výbor

Článek 16 – Ustavení a funkce Stálého výboru

1. Pro účely této úmluvy je ustaven Stálý výbor.
2. Stálý výbor sleduje problémy souvisící s Úmluvou a může zejména:
 - a) posuzovat veškeré příslušné otázky týkající se výkladu nebo provádění Úmluvy. Závěry Stálého výboru týkající se plnění Úmluvy mohou mít podobu doporučení, jež jsou přijímána tříčtvrtinovou většinou hlasů;
 - b) navrhopvat změny Úmluvy a posuzovat návrhy na její změnu podané podle článku 20;
 - c) poskytovat radu a pomoc vnitrostátním orgánům plnícím funkce podle článku 12 odst. 2 a napomáhat jejich mezinárodní spolupráci.

Článek 17 – Složení

1. Každá smluvní strana může být ve Stálém výboru zastoupena jedním nebo dvěma zástupci. Každá smluvní strana má jeden hlas.

2. Každý stát uvedený v článku 21, který není stranou této úmluvy, může být ve Stálém výboru zastoupen pozorovatelem. Totéž platí pro jiné státy a Evropské společenství poté, co budou pozvány, aby k Úmluvě přistoupily podle ustanovení článku 22.

3. Pokud žádná smluvní strana alespoň měsíc před zahájením zasedání nesdělí generálnímu tajemníkovi svoji námitku, Stálý výbor může přizvat jako pozorovatele na všechna zasedání, některé z nich nebo na část zasedání:

- any State not referred to in paragraph 2 above;
 - the United Nations Committee on the Rights of the Child;
 - the European Community;
 - any international governmental body;
 - any international non-governmental body with one or more functions mentioned under paragraph 2 of Article 12;
 - any national governmental or non-governmental body with one or more functions mentioned under paragraph 2 of Article 12.
- 4 The Standing Committee may exchange information with relevant organisations dealing with the exercise of children's rights.

Article 18 – Meetings

- 1 At the end of the third year following the date of entry into force of this Convention and, on his or her own initiative, at any time after this date, the Secretary General of the Council of Europe shall invite the Standing Committee to meet.
- 2 Decisions may only be taken in the Standing Committee if at least one-half of the Parties are present.
- 3 Subject to Articles 16 and 20 the decisions of the Standing Committee shall be taken by a majority of the members present.
- 4 Subject to the provisions of this Convention the Standing Committee shall draw up its own rules of procedure and the rules of procedure of any working party it may set up to carry out all appropriate tasks under the Convention.

Article 19 – Reports of the Standing Committee

After each meeting, the Standing Committee shall forward to the Parties and the Committee of Ministers of the Council of Europe a report on its discussions and any decisions taken.

Chapter IV – Amendments to the Convention

Article 20

- 1 Any amendment to the articles of this Convention proposed by a Party or the Standing Committee shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him or her, at least two months before the next meeting of the Standing Committee, to the member States of the Council of Europe, any signatory, any Party, any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 21 and any State or the European Community invited to accede to it in accordance with the provisions of Article 22.
- 2 Any amendment proposed in accordance with the provisions of the preceding paragraph shall be examined by the Standing Committee which shall submit the text adopted by a three-quarters majority of the votes cast to the Committee of Ministers for approval. After its approval, this text shall be forwarded to the Parties for acceptance.
- 3 Any amendment shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General that they have accepted it.

- kterýkoli stát, jenž není uveden v odstavci 2,
- Výbor OSN pro práva dětí,
- Evropské společenství,
- kteroukoli mezinárodní vládní instituci,
- kteroukoli mezinárodní nevládní instituci, která plní jednu nebo více funkcí uvedených v článku 12 odst. 2,
- kteroukoli vnitrostátní, vládní nebo nevládní instituci, která plní jednu nebo více funkcí uvedených v článku 12 odst. 2.

4. Stálý výbor si může vyměňovat informace s příslušnými organizacemi, které se zabývají otázkou výkonu práv dětí.

Článek 18 – Zasedání

1. Na konci třetího roku po vstupu této úmluvy v platnost, a z vlastní iniciativy kdykoli poté, svolá generální tajemník zasedání Stálého výboru.

2. Stálý výbor se může usnášet, pouze je-li přítomna alespoň polovina smluvních stran.

3. S výhradou ustanovení článků 16 a 20 usnesení Stálého výboru se přijímají většinou přítomných členů.

4. S výhradou ustanovení této úmluvy Stálý výbor přijme svůj jednací řád a jednací řád pracovních skupin, jež případně ustaví k plnění příslušných ustanovení Úmluvy.

Článek 19 – Zprávy Stálého výboru

Po každém zasedání Stálý výbor předloží smluvním stranám a výboru ministrů Rady Evropy zprávu o svém jednání a přijatých usneseních.

HLAVA IV - Změny Úmluvy

Článek 20

1. Každá změna ustanovení této úmluvy, navržená smluvní stranou nebo Stálým výborem, bude oznámena generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, který ji předá, nejpozději dva měsíce před příštím zasedáním Stálého výboru, členským státům Rady Evropy, všem signatářům, smluvním stranám, všem státům přizvaným k podpisu Úmluvy podle ustanovení článku 21 a všem státům, jakož i Evropskému společenství, pokud byly podle ustanovení článku 22 přizvány, aby k Úmluvě přistoupily.

2. Každá změna navržená podle ustanovení předchozího odstavce bude projednána Stálým výborem, který předloží text, jenž byl přijat tříčtvrtinovou většinou hlasů výboru ministrů, ke schválení. Po jeho schválení bude text předložen smluvním stranám k přijetí.

3. Změna vstoupí v platnost prvého dne měsíce následujícího po uplynutí jednoměsíční lhůty ode dne, kdy všechny smluvní strany vyrozuměly generálního tajemníka o tom, že ji přijaly.

Chapter V – Final clauses

Article 21 – Signature, ratification and entry into force

- 1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and the non-member States which have participated in its elaboration.
- 2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which three States, including at least two member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.
- 4 In respect of any signatory which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 22 – Non-member States and the European Community

- 1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, on its own initiative or following a proposal from the Standing Committee and after consultation of the Parties, invite any non-member State of the Council of Europe, which has not participated in the elaboration of the Convention, as well as the European Community to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20, sub-paragraph d of the Statute of the Council of Europe, and by the unanimous vote of the representatives of the contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.
- 2 In respect of any acceding State or the European Community, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 23 – Territorial application

- 1 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.
- 2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary

HLAVA V – Závěrečná ustanovení

Článek 21 – Podpis, ratifikace a vstup v platnost

1. Tato úmluva je otevřena k podpisu členskými státy Rady Evropy a dalším státům, které se zúčastnily jejího vypracování.
2. Tato úmluva podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení. Ratifikační listiny nebo listiny o přijetí nebo schválení budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.
3. Tato úmluva vstoupí v platnost prvního dne měsíce následujícího po uplynutí tři měsíců ode dne, kdy tři státy, z nichž alespoň dva jsou členy Rady Evropy, vyjádřily souhlas být vázány Úmluvou podle ustanovení předchozího odstavce.
4. Vůči signatářskému státu, který vyjádří souhlas být touto úmluvou vázán později, vstoupí Úmluva v platnost prvního dne měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne uložení ratifikační listiny nebo listiny o přijetí nebo schválení.

Článek 22 – Nečlenské státy a Evropské společenství

1. Po vstupu této úmluvy v platnost může Výbor ministrů Rady Evropy, z vlastní iniciativy nebo na návrh Stálého výboru a po konzultaci se smluvními stranami, usnesením přijatým většinou stanovenou v článku 20 pododstavci d) Statutu Rady Evropy a jednomyslným rozhodnutím zástupců smluvních států oprávněných zasedat ve Výboru ministrů, přizvat kterýkoli stát, jenž není členem Rady Evropy, který se nezúčastnil vypracování této úmluvy, jakož i Evropské společenství, aby k této úmluvě přistoupily.
2. Pro každý přistoupivší stát nebo Evropské společenství vstoupí Úmluva v platnost prvního dne měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne uložení jeho listiny o přístupu u generálního tajemníka Rady Evropy.

Článek 23 – Územní rozsah

1. Stát může při podpisu této úmluvy nebo při uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo schválení nebo listiny o přístupu určit, na které území nebo na která území se tato úmluva použije.
2. Smluvní strana může kdykoli poté, prohlášením zaslaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, rozšířit použití této úmluvy na kterékoli další území v prohlášení uvedené, za jehož mezinárodní vztahy odpovídá nebo jehož jménem je oprávněna přijímat závazky. Vůči tomuto území vstoupí Úmluva v platnost prvního dne měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne, kdy prohlášení obdržel generální tajemník Rady Evropy.
3. Prohlášení provedené podle předchozích odstavců může být, ohledně kteréhokoli území v něm uvede-

General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 24 – Reservations

No reservation may be made to the Convention.

Article 25 – Denunciation

- 1 Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of notification by the Secretary General.

Article 26 – Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council, any signatory, any Party and any other State or the European Community which has been invited to accede to this Convention of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 21 or 22;
- d any amendment adopted in accordance with Article 20 and the date on which such an amendment enters into force;
- e any declaration made under the provisions of Articles 1 and 23;
- f any denunciation made in pursuance of the provisions of Article 25;
- g any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, the 25th January 1996, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy, which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this convention, to the European Community and to any State invited to accede to this Convention.

ného, vzato zpět oznámením zaslaným generálnímu tajemníkovi. Zpětvzetí nabude účinnosti prvního dne měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne, kdy generální tajemník oznámení obdržel.

Článek 24 – Výhrady

K ustanovením této úmluvy nelze učinit žádnou výhradu.

Článek 25 – Výpověď

1. Smluvní strana může kdykoliv tuto úmluvu vypovědět, a to formou oznámení zaslaného generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.

2. Výpověď nabude účinnosti prvního dne měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne, kdy generální tajemník oznámení obdržel.

Článek 26 – Oznámení

Generální tajemník Rady Evropy oznámí členským státům Rady a všem signatářům, všem smluvním stranám a všem dalším státům, jakož i Evropskému společenství, které byly přizvány, aby k Úmluvě přistoupily:

- a) každý podpis;
- b) každé uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo schválení nebo listiny o přístupu;
- c) každé datum vstupu Úmluvy v platnost podle článku 21 nebo 22;
- d) každou změnu přijatou podle článku 20 a den, kdy tato změna nabývá platnosti;
- e) každé oznámení podle ustanovení článků 1 a 23;
- f) každou výpověď podle ustanovení článku 25;
- g) každý jiný úkon, oznámení nebo sdělení týkající se této úmluvy.

Na důkaz čehož níže podepsaní, jsouce k tomu řádně zmocnění, tuto úmluvu podepsali.

Dáno ve Štrasburku 25. ledna 1996, v jazyce anglickém a francouzském, přičemž obě znění mají stejnou platnost, v jednom vyhotovení, jež bude uloženo v archivu Rady Evropy. Generální tajemník Rady Evropy zašle ověřenou kopii každému členskému státu Rady Evropy a dalším státům, které se zúčastnily vypracování této úmluvy, Evropskému společenství a každému státu, který bude přizván, aby k Úmluvě přistoupil.

55

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 20. července 1999 byla v Praze podepsána Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o sociálním zabezpečení.

Se Smlouvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky Smlouvu ratifikoval. Ratifikační listiny byly vyměněny ve Vídni dne 11. dubna 2001.

Smlouva vstoupila v platnost na základě svého článku 33 odst. 2 dne 1. července 2001.

České znění Smlouvy se vyhláší současně.

SMLOUVA

mezi Českou republikou a Rakouskou republikou
o sociálním zabezpečení

Česká republika a Rakouská republika,
vedeny přáním upravit vztahy mezi oběma státy v oblasti sociálního zabezpečení,
dohodly se uzavřít tuto smlouvu:

ČÁST I
VŠEOBECNÁ USTANOVENÍČlánek 1
Definice pojmů

(1) V této smlouvě znamenají výrazy

1. „*právní předpisy*“
zákony, nařízení a jiné obecně závazné právní předpisy a ustanovení týkající se odpovědi sociálního zabezpečení uvedených v článku 2 odst. 1;
2. „*příslušný úřad*“
spolkové ministry nebo ministerstva odpovídající za provádění právních předpisů uvedených v článku 2 odst. 1;
3. „*nositel*“
orgán nebo úřad, kterému přísluší provádění právních předpisů uvedených v článku 2 odst. 1 zcela nebo jejich části;
4. „*příslušný nositel*“
nositele, u kterého je pojištěna osoba v době podání žádosti o dávku nebo vůči němuž má nebo by měla ještě nárok na dávku, kdyby se zdržovala na území smluvního státu, v němž byla naposledy pojištěna;
5. „*bydliště*“
místo obvyklého pobytu;
6. „*pobyt*“
přechodný pobyt;
7. „*rodinný příslušník*“
rodinného příslušníka podle právních předpisů smluvního státu, v němž má sídlo nositel, k jehož tíži mají být dávky poskytnuty;
8. „*doby pojištění*“
příspěvkové doby a doby jim na roveň postavené, které se za takové pokládají podle právních předpisů každého ze smluvních států;

9. „peněžitá dávka“, „renta“ nebo „důchod“
peněžitou dávku, rentu nebo důchod včetně všech jejich částí z veřejných prostředků, všech přídatků, vyrovnávacích částek a příplatků, jakož i kapitálové odbytné a úhrady poskytované za zaplacené příspěvky;

10. „dávky v nezaměstnanosti“
ve vztahu k České republice hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání.

(2) Ostatní výrazy v této smlouvě mají význam, který jim v každém smluvním státě náleží podle jeho právních předpisů.

Článek 2

Věcný rozsah

(1) Tato smlouva se vztahuje

1. na české právní předpisy o
 - a) nemocenském pojištění,
 - b) zdravotním pojištění,
 - c) důchodovém pojištění a o zvýšení důchodu pro bezmocnost,
 - d) dávkách v nezaměstnanosti;
2. na rakouské právní předpisy o
 - a) nemocenském pojištění,
 - b) úrazovém pojištění,
 - c) důchodovém pojištění s výjimkou zvláštního pojištění platného pro notáře,
 - d) peněžitě dávkce pro nezaměstnané.

(2) Tato smlouva se také vztahuje na všechny právní předpisy zahrnující, měnící nebo doplňující právní předpisy uvedené v odstavci 1.

Článek 3

Osobní rozsah

Tato smlouva se vztahuje na

- a) osoby, které podléhají nebo podléhaly právním předpisům jednoho nebo obou smluvních států;
- b) jiné osoby, pokud odvozují svá práva od osob uvedených pod písmenem a).

Článek 4

Rovné nakládání

(1) Při používání právních předpisů jsou státní občané jednoho smluvního státu postaveni na roveň státním občanům druhého smluvního státu, pokud tato smlouva nestanoví jinak.

(2) Odstavec 1 se netýká

- a) právních předpisů obou smluvních států o spoluúčasti pojištěnců a zaměstnavatelů v orgánech nositelů a svazů a v soudní pravomoci z oblasti sociálního zabezpečení;
- b) závazků z pojištění v mezistátních smlouvách uzavřených smluvními státy ve vztahu k jiným státům;
- c) právních předpisů obou smluvních států o pojištění osob zaměstnaných na úředním zastupitelství jednoho ze smluvních států ve třetích státech nebo u členů tohoto zastupitelství.

(3) Odstavec 1 se vztahuje podle rakouských právních předpisů o zohledňování dob vojenské služby ve válce nebo dob jim postaveným na roveň pouze na české státní občany, kteří měli bezprostředně před 13. březnem 1938 rakouské státní občanství.

Článek 5

Rovnost území

(1) Pokud tato smlouva nestanoví jinak, nesmějí být důchody, renty a jiné peněžitě dávky, s výjimkou dávek v nezaměstnanosti, na které byl uplatněn nárok podle právních předpisů jednoho smluvního státu, kráceny, měněny, zastaveny, odňaty nebo zabaveny proto, že oprávněná osoba bydlí na území druhého smluvního státu.

(2) Rovnost území podle odstavce 1 platí při používání českých právních předpisů i na případy, kdy oprávněná osoba je výdělečně činná na území druhého smluvního státu.

- (3) Odstavec 1 se nevztahuje
- a) na přiznání nároku na plný invalidní důchod podle českých právních předpisů osobám, které pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav vzniklý před dosažením 18 let věku nebyly účastny pojištění po potřebnou dobu;
- b) na vyrovnávací přírůstek podle rakouských právních předpisů.

ČÁST II

USTANOVENÍ O POUŽÍVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Článek 6

Všeobecná úprava

Pokud články 7 a 8 nestanoví jinak, řídí se pojišťovací povinnost výdělečně činné osoby právními předpisy smluvního státu, na jehož území je výdělečná činnost vykonávána. To platí pro vykonávání závislé výdělečné činnosti i tehdy, jestliže se bydliště zaměstnance nebo sídlo zaměstnavatele nachází na území druhého smluvního státu.

Článek 7

Zvláštní úpravy

(1) Je-li zaměstnanec vyslán zaměstnavatelem se sídlem na území jednoho smluvního státu na území druhého smluvního státu, používají se až do konce 24. kalendářního měsíce po tomto vyslání právní předpisy prvního smluvního státu tak, jako by byl ještě zaměstnán na jeho území.

(2) Je-li zaměstnanec letecké společnosti se sídlem na území jednoho smluvního státu vyslán na území druhého smluvního státu, používají se i nadále právní předpisy prvního smluvního státu tak, jako by byl ještě zaměstnán na jeho území.

(3) Posádka námořní lodi, jakož i jiné osoby zaměstnané na námořní lodi nikoliv jen přechodně, podléhají právním předpisům smluvního státu, pod jehož vlajkou loď pluje.

(4) Pro státní úředníky a jim na roveň postavené osoby platí právní předpisy toho smluvního státu, v jehož správě jsou zaměstnáni.

(5) Jsou-li zaměstnanci zaměstnáni u podniku, který zasahuje z pohraniční oblasti jednoho smluvního státu do pohraniční oblasti druhého smluvního státu, považují se tito zaměstnanci za zaměstnané na území toho smluvního státu, v němž má zaměstnavatel své sídlo.

Článek 8

Diplomatický a konzulární personál

(1) Na členy diplomatických zastoupení nebo konzulárních úřadů a na soukromé domácí zaměstnance ve službách členů těchto zastoupení nebo úřadů, kteří jsou vysláni na území druhého smluvního státu, se vztahují právní předpisy toho smluvního státu, kterým byli vysláni.

(2) Na zaměstnance uvedené v odstavci 1, kteří nejsou vysláni, se vztahují právní předpisy toho smluvního státu, na jehož území jsou zaměstnáni. Pokud však jsou občany druhého smluvního státu, mohou si během tří měsíců od začátku zaměstnání zvolit používání právních předpisů druhého smluvního státu.

Článek 9

Výjimky

(1) Na společnou žádost zaměstnance a jeho zaměstnavatele mohou příslušné úřady obou smluvních států po dohodě stanovit výjimky z článků 6 až 8, přičemž je třeba brát zřetel na druh a okolnosti zaměstnání.

(2) Platí-li pro zaměstnance podle odstavce 1 právní předpisy jednoho smluvního státu, ačkoli vykonává zaměstnání na území druhého smluvního státu, použijí se právní předpisy tak, jako by toto zaměstnání vykonával na území prvního smluvního státu.

ČÁST III ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ

Kapitola 1

Nemoc a mateřství

Článek 10

Sčítání dob pojištění

U osoby, která získala doby pojištění podle právních předpisů obou smluvních států, se pro vznik nároku na dávku a pro dobu poskytování dávky tyto doby, je-li to potřebné, sčítají, pokud se časově nekryjí.

Článek 11

Věcné dávky

(1) Osoba, která splňuje podmínky nároku na dávky podle právních předpisů jednoho smluvního státu a

- a) jejíž stav během pobytu na území druhého smluvního státu vyžaduje neodkladné poskytnutí dávek a která nevycestovala do druhého smluvního státu za účelem čerpání zdravotní péče, nebo
- b) která obdrží od příslušného nositele povolení vycestovat na území druhého smluvního státu za účelem léčení přiměřeného jejímu zdravotnímu stavu,

má nárok na věcné dávky na náklady příslušného nositele poskytované nositelem v místě pobytu podle právních předpisů platných pro tohoto nositele tak, jako kdyby byla u něj pojištěna.

(2) V případě odstavce 1 závisí poskytnutí protéz, nákladnějších pomůcek a jiných věcných dávek značného významu na tom, zda příslušný nositel k tomu dá svůj souhlas. Tento souhlas se nevyžaduje v případech, kdy poskytnutí dávek nelze oddálit, aniž by byl vážně ohrožen život nebo zdraví příslušné osoby.

(3) Předcházející odstavce se použijí obdobně pro rodinné příslušníky.

(4) Odstavec 1 se vztahuje v Rakouské republice při ošetření soukromými lékaři, zubními lékaři a dentisty pouze na následující osoby:

- a) osoby, které při výkonu svého zaměstnání pobývají v Rakouské republice, a na rodinné příslušníky, kteří je doprovázejí,
- b) osoby, které navštěvují svoji rodinu bydlící v Rakouské republice,
- c) osoby, které pobývají v Rakouské republice z jiných důvodů, v případech, kdy jim bylo poskytnuto ambulantní ošetření na účet územní nemocenské pokladny příslušné podle místa pobytu.

Článek 12

Peněžité dávky

V případech uvedených v článku 11 poskytuje příslušný nositel peněžité dávky podle právních předpisů, jež se na něho vztahují.

Článek 13

Nositel podle místa pobytu

Věcné dávky podle článku 11 poskytují

v České republice

- zdravotní pojišťovna podle místa pobytu oprávněné osoby,

v Rakouské republice

- územní nemocenská pokladna podle místa pobytu oprávněné osoby.

Článek 14

Úhrada nákladů

(1) Příslušný nositel uhradí nositeli, který poskytl věcné dávky, částky vynaložené podle článku 11, s výjimkou správních nákladů.

(2) Příslušné úřady mohou za účelem administrativního zjednodušení dohodnout, že pro všechny případy nebo pro určité skupiny případů se použije místo jednotlivého zúčtování vynaložených částek paušální platba.

Kapitola 2

Pracovní úrazy a nemoci z povolání

Článek 15

Věcné dávky

(1) Osobě, která má následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání nárok na věcné dávky podle právních předpisů jednoho smluvního státu a jejíž stav během pobytu na území druhého smluvního státu vyžaduje neodkladné poskytnutí dávek, má nárok na věcné dávky na náklady příslušného nositele poskytované nositelem v místě pobytu podle právních předpisů platných pro tohoto nositele tak, jako kdyby byla u něj pojištěna. Článek 11 odst. 2 platí obdobně.

(2) Věcné dávky podle odstavce 1 poskytují

v České republice

– zdravotní pojišťovna podle místa pobytu oprávněné osoby,

v Rakouské republice

– územní nemocenská pokladna podle místa pobytu oprávněné osoby.

(3) Místo rakouského nositele uvedeného v odstavci 2 může poskytnout plnění nositel úrazového pojištění.

(4) Pro náhradu nákladů vzniklých podle odstavce 1 platí obdobně článek 14.

Článek 16

Nemoci z povolání

Stanoví-li právní předpisy jednoho smluvního státu, že se dávky pro nemoc z povolání poskytují, jen když činnost, která nemoc může způsobit, byla vykonávána po určitou minimální dobu, pak příslušný nositel tohoto smluvního státu přihlíží, pokud je to nutné, k dobám výkonu takové činnosti, během kterých pro ni platily právní předpisy druhého smluvního státu.

Článek 17

Odškodnění při nemocech z povolání

(1) Měla-li by být nemoc z povolání odškodněna podle právních předpisů obou smluvních států, poskytnou se dávky, s výjimkou rent v případech sklerogénní pneumokoniózy, jen podle právních předpisů toho smluvního státu, na jehož území bylo naposledy vykonáváno zaměstnání, které může takovou nemoc z povolání způsobit, jestliže příslušná osoba splňuje předpoklady stanovené těmito právními předpisy.

(2) V případě sklerogénní pneumokoniózy poskytne příslušný nositel každého ze smluvních států pouze tu část renty, která odpovídá poměru délky dob pojištění započitatelných v souladu s článkem 18 odst. 1 podle právních předpisů tohoto smluvního státu k celkové délce dob pojištění získaných podle právních předpisů obou smluvních států.

(3) Osobě, která pobírala nebo pobírá dávky pro nemoc z povolání k tíži nositele jednoho smluvního státu a uplatňuje po tom, co také vykonávala činnost podle právních předpisů druhého smluvního státu, která může způsobit nemoc z povolání, nárok na dávky z důvodu zhoršení nemoci u nositele druhého smluvního státu, dávky poskytuje nadále podle svých právních předpisů nositel prvního smluvního státu bez přihlídnutí ke zhoršení nemoci. Příslušný nositel druhého smluvního státu poskytne dávku ve výši rozdílu mezi dávkou příslušející po zhoršení nemoci a dávkou, kterou by byl povinen poskytovat podle svých právních předpisů před zhoršením nemoci, jestliže by nemoc vznikla za podmínek stanovených jeho právními předpisy.

(4) Poskytování dávek podle kapitoly 3 zůstává nedotčeno.

Kapitola 3

Stáří, invalidita a úmrtí
(důchody)

Článek 18

Sčítání dob pojištění

(1) Závisí-li podle právních předpisů jednoho smluvního státu vznik, zachování nebo obnovení nároku na dávku na získání dob pojištění, musí příslušný nositel pojištění tohoto smluvního státu, pokud je to nutné, přihlídnout k dobám pojištění získaným podle právních předpisů druhého smluvního státu, jako kdyby šlo

o doby pojištění získané podle jeho právních předpisů.

(2) Závisí-li podle právních předpisů jednoho smluvního státu přiznání určitých dávek na získání dob pojištění v povolání, na které se vztahuje zvláštní soustava, nebo v určitém povolání nebo v určitém zaměstnání, je třeba pro přiznání těchto dávek přihlídnout k dobám pojištění získaným podle právních předpisů druhého smluvního státu jen tehdy, byly-li získány v obdobné soustavě nebo, pokud taková není, ve stejném povolání nebo ve stejném zaměstnání.

(3) Jestliže podle právních předpisů jednoho smluvního státu doby pobírání důchodu prodlouží období, ve kterém musí být získány doby pojištění, prodlouží se toto období odpovídajícími dobami pobírání důchodu podle právních předpisů druhého smluvního státu.

Článek 19

Vyměření dávek

(1) Jestliže podle právních předpisů jednoho smluvního státu je nárok na dávku i bez použití článku 18, příslušný nositel pojištění tohoto smluvního státu stanoví dávku výlučně na základě pojistných dob hodnocených podle jeho právních předpisů.

(2) Jestliže podle právních předpisů jednoho smluvního státu je nárok na dávku jen při použití ustanovení článku 18, příslušný nositel pojištění tohoto smluvního státu stanoví dávku výlučně na základě pojistných dob hodnocených podle jeho právních předpisů, přičemž:

1. Dávky nebo části dávek, jejichž výše není podle právních předpisů smluvního státu závislá na době pojištění, náleží v poměru délky dob, které se hodnotí podle těchto předpisů pro výpočet dávky ku 30 letům doby pojištění, nejvýše však do výše plné dávky.
2. Jestliže se podle právních předpisů jednoho smluvního státu při výpočtu dávek podmíněných invaliditou nebo dávek pozůstalých přihlíží k době přičtené po vzniku pojistné události, hodnotí se tato doba v poměru délky dob, které se hodnotí podle těchto předpisů ku 2/3 doby, která uplynula od 16. roku věku oprávněné osoby do doby, kdy nastal pojistný případ, nejvýše však do plného dopočtu.
3. Ustanovení bodu 1 neplatí:
 - a) pokud jde o dávky z připojištění,
 - b) pokud jde o dávky nebo části dávek závislé na příjmu oprávněné osoby určené k zajištění minimálního příjmu.

(3) Při provádění odstavce 2 bodu 2 v období od dovršení 16. roku věku do vzniku pojistné události zohledňuje

- a) český nositel jen plné roky,
- b) rakouský nositel jen plné kalendářní měsíce.

(4) Jestliže podle právních předpisů jednoho smluvního státu upravujících výpočet dávek nedosáhnou hodnocené doby pojištění dvanácti měsíců a na základě samotných těchto dob pojištění nevznikne podle těchto právních předpisů nárok na dávku, dávka se podle nich nepřizná.

(5) K pojistným dobám podle odstavce 4 přihlídnou příslušný nositel pojištění druhého smluvního státu při provádění odstavců 1 a 2 tak, jako by šlo o doby pojištění získané podle jeho právních předpisů.

(6) Při stanovení vyměřovacího základu pro výpočet dávek podle českých právních předpisů se doby pojištění získané podle rakouských právních předpisů v rozhodném období vylučují.

Kapitola 4

Nezaměstnanost

Článek 20

Sčítání dob pojištění

(1) Při posuzování nároku na dávky v nezaměstnanosti podle právních předpisů jednoho smluvního státu se přihlíží k dobám pojištění získaným podle právních předpisů druhého smluvního státu.

(2) Podmínkou použití odstavce 1 je, že nezaměstnaný naposledy podléhal právním předpisům smluvního státu, v němž uplatňuje nárok na dávku, a v posledních 12 měsících před podáním žádosti o tuto dávku byl v tomto smluvním státě pojištěn celkem nejméně 26 týdnů bez porušení předpisů o zaměstnávání cizinců.

(3) Podmínka minimální doby zaměstnání 26 týdnů stanovená v odstavci 2 neplatí pro ty nezaměstnané, kterým bylo přislíbeno zaměstnání na delší dobu, ale skončilo bez jejich zavinění dříve než po 26 týdnech.

(4) Podmínka pro minimální dobu pojištění v délce 26 týdnů uvedená v odstavci 2 neplatí v České republice, má-li tam nezaměstnaný bydliště.

(5) Podmínky stanovené v odstavci 2 neplatí v Rakouské republice v případech, kdy má nezaměstnaný rakouské státní občanství nebo kdy to rakouské právní předpisy předpokládají.

Článek 21

Doba pobírání dávek

Doba pobírání dávky se sníží o tu dobu, kdy nezaměstnaný pobíral v druhém smluvním státě během posledních dvanácti měsíců přede dnem podání žádosti dávku v nezaměstnanosti.

ČÁST IV RŮZNÁ USTANOVENÍ

Článek 22

Povinnosti příslušných úřadů, úřední a právní pomoc

(1) Příslušné úřady upraví v ujednání nezbytná administrativní opatření k provádění této smlouvy.

(2) Příslušné úřady obou smluvních států se budou navzájem informovat

- a) o všech opatřeních učiněných k provádění Smlouvy,
- b) o všech změnách svých právních předpisů týkajících se provádění Smlouvy.

(3) Při provádění Smlouvy si budou úřady a nositelé smluvních států navzájem pomáhat a budou postupovat jako při provádění vlastních právních předpisů. Tato úřední pomoc je bezplatná.

(4) Nositelé a úřady smluvních států mohou za účelem provádění Smlouvy navázat přímé kontakty mezi sebou i se zúčastněnými osobami nebo jejich zmocněnci.

(5) Nositelé a úřady jednoho smluvního státu nesmí u nich podané žádosti a jiné písemnosti odmítnout z důvodu, že jsou sepsány v úředním jazyce druhého smluvního státu.

(6) Lékařská vyšetření, která se provádějí podle právních předpisů pouze jednoho smluvního státu a týkají se osob, které se zdržují na území druhého smluvního státu nebo tam bydlí, budou na žádost a na náklady příslušného nositele zajištěna nositelem v místě pobytu nebo bydliště. Jsou-li lékařská vyšetření prováděna podle právních předpisů obou smluvních států, budou zajištěna nositelem v místě pobytu nebo bydliště dotyčné osoby na jeho náklady.

(7) Pro právní pomoc poskytovanou soudy platí příslušná ustanovení platná pro právní pomoc v občansko-právních věcech.

Článek 23

Styčná místa

Příslušné úřady zřídí ke snadnějšímu provádění této smlouvy, zejména za účelem zajištění jednoduchého a rychlého spojení mezi nositeli na obou stranách, styčná místa.

Článek 24

Osvobození od daní a ověřování

(1) Každé, podle předpisů jednoho smluvního státu stanovené, osvobození nebo úleva na daních, kolkovém, soudních poplatcích nebo registrační poplatky pro písemnosti nebo doklady, které je třeba předložit při provádění těchto právních předpisů, se vztahují na příslušné písemnosti a doklady, které je nutno předložit při provádění této smlouvy nebo právních předpisů druhého smluvního státu.

(2) Listiny, doklady a písemnosti jakéhokoliv druhu, které je třeba předložit při provádění této smlouvy, není třeba ověřovat diplomatickými nebo konzulárními úřady.

Článek 25

Ochrana dat

(1) Budou-li na základě této smlouvy nebo ujednání k jejímu provádění předávána osobní data mezi úřady nebo nositeli obou smluvních států, vztahuje se na toto předávání dat právo o ochraně dat předávajícího smluvního státu. Na každé další postoupení, stejně tak jako uložení, změnu nebo výmaz přijímajícím státem se vztahuje právo ochrany dat přijímajícího státu. Přijímající stát přitom usiluje o zajištění takové úrovně ochrany, která v zásadě odpovídá úrovni ochrany uplatňované v jednotlivých případech v předávajícím smluvním státě.

(2) Osobní data mohou být použita k jiným účelům než k těm, jež souvisí se sociálním zabezpečením, pouze se souhlasem dotyčné osoby.

Článek 26

Podávání písemností

(1) Žádosti, prohlášení nebo opravné prostředky, které se předkládají při provádění této smlouvy nebo právních předpisů jednoho smluvního státu u úřadu, nositele nebo jiného příslušného orgánu tohoto smluvního státu, se považují za žádosti, prohlášení nebo opravné prostředky podané u úřadu, nositele nebo jiného příslušného orgánu druhého smluvního státu.

(2) Žádost o dávku podaná podle právních předpisů jednoho smluvního státu se považuje za žádost o obdobnou dávku podle právních předpisů druhého smluvního státu, jejíž poskytnutí přichází v úvahu podle této smlouvy; to však neplatí, jestliže žadatel výslovně požaduje, aby přiznání dávky pro případ stáří podle právních předpisů jednoho smluvního státu bylo odloženo.

(3) Žádosti, prohlášení nebo opravné prostředky, které je třeba předložit podle právních předpisů jednoho smluvního státu v určité lhůtě úřadu, nositeli nebo jinému příslušnému orgánu tohoto smluvního státu, lze předkládat ve stejné lhůtě u odpovídajícího místa druhého smluvního státu.

(4) V případech uvedených v odstavcích 1 až 3 předá tyto žádosti, prohlášení nebo opravné prostředky místo, které je přijalo, neprodleně přímo nebo prostřednictvím styčných míst smluvních států příslušnému místu druhého smluvního státu.

Článek 27

Platby

(1) Nositelé povinní k poskytování dávek podle této smlouvy mohou vyplácet dávky oprávněným v druhém smluvním státě se zprostředkujícím účinkem v měně pro ně vnitrostátně platné nebo v jiné volně směnitelné měně.

(2) Úhrada nákladů stanovených touto smlouvou se proplácí v měně smluvního státu, v němž má sídlo nositel, který dávky poskytoval.

(3) Převody prováděné na základě této smlouvy se uskutečňují podle ustanovení ujednání, která platí v této oblasti v obou smluvních státech v době převodu.

Článek 28

Výkon rozhodnutí

(1) Vykonatelná rozhodnutí soudů, rovněž tak vykonatelné výměry a nedoplatkové výkazy (listiny) nositelů nebo úřadů jednoho smluvního státu týkající se příspěvků a jiné pohledávky ze sociálního zabezpečení se uznávají v druhém smluvním státě.

(2) Uznání může být odmítnuto jedině tehdy, odporuje-li veřejnému pořádku toho smluvního státu, v němž má být rozhodnutí nebo listina uznána.

(3) Vykonatelná rozhodnutí a listiny uznané podle odstavce 1 se vykonají v druhém smluvním státě. Postup výkonu příslušných rozhodnutí a listin se řídí právními předpisy, které platí pro výkon odpovídajících rozhodnutí a listin vystavených v tom smluvním státě, na jehož území se mají vykonávat. Vyhotovení rozhodnutí nebo listiny musí být opatřeno potvrzením o jejich vykonatelnosti (exekuční doložka).

Článek 29

Zúčtování záloh

Poskytl-li nositel jednoho smluvního státu zálohu na dávku, může si zadržet doplatek příslušné dávky připadající na stejné období, za něž je nárok podle právních předpisů druhého smluvního státu. Jestliže nositel jednoho smluvního státu za dobu, za kterou nositel druhého smluvního státu má dodatečně poskytnout odpovídající dávku, zaplatil vyšší než náležející dávku, považuje se částka přesahující tuto dávku až do výše doplatku za zálohu ve smyslu první věty.

Článek 30

Náhrada škody

(1) Má-li osoba, která má obdržet podle právních předpisů jednoho smluvního státu dávku za škodu, která nastala na území druhého smluvního státu, podle jeho předpisů – nárok na náhradu škody vůči třetí osobě, přechází nárok na odškodnění na nositele prvního smluvního státu podle jeho právních předpisů.

(2) Mají-li nárok na náhradu ohledně vyplacených dávek stejného druhu ze stejné škody nositelé obou

smluvních států, může třetí osoba nároky, které přešly podle odstavce 1 na oba nositele, uspokojit s osvobozujícím účinkem platbou jednomu nebo druhému nositeli. Nositelé jsou povinni se ve vzájemném vnitřním vztahu vyrovnat poměrně, a to v poměru podle poskytovaných dávek.

Článek 31

Řešení sporů

Spory mezi smluvními státy týkající se výkladu nebo provádění této smlouvy mají být, pokud možno, řešeny příslušnými úřady smluvních států.

ČÁST V PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 32

Přechodná ustanovení

(1) Tato smlouva nezakládá nárok na dávky za dobu před jejím vstupem v platnost.

(2) Pro získání nároku na dávky podle této smlouvy se přihlíží také k dobám pojištění, které byly získány podle právních předpisů jednoho ze smluvních států před tím, než tato smlouva vstoupila v platnost.

(3) Při použití odstavce 2 se k dobám pojištění získaným na území České republiky před 27. listopadem 1961 přihlíží podle rakouských právních předpisů o nárocích na dávku a čekatelství v důchodovém pojištění na základě zaměstnání v zahraničí výlučně jako k rakouským dobám pojištění.

(4) S výhradou odstavce 1 platí tato smlouva také pro pojistné případy, které nastaly před tím, než vstoupila Smlouva v platnost, pokud dříve vzniklé nároky nebyly odškodněny kapitálovou hodnotou.

(5) Dávky, které náležejí podle této smlouvy, se stanoví na žádost oprávněného po vstupu této smlouvy v platnost. Pokud bude žádost podána během dvou let poté, co Smlouva vstoupí v platnost, dávky se poskytnou od doby, kdy Smlouva vstoupila v platnost, jinak ode dne, který stanoví právní předpisy každého z obou smluvních států.

(6) Dávky, které byly vyměřeny před tím, než Smlouva vstoupila v platnost, se nově nevyměrují. To však neplatí v těch případech, kdy dávka stanovená podle českých právních předpisů zohledňuje bezpříspěvkové doby zaměstnání v Rakouské republice jako české doby pojištění a tyto doby zaměstnání se zohlední podle odstavce 5 v rakouské dávce jako rakouské doby pojištění. V těchto případech se česká dávka sníží úměrně k těmto dobám. Jestliže je součet takto vypočtené české a rakouské dávky nižší než předtím náležející česká dávka, zvýší český nositel vypočtenou dávku o příslušný rozdíl.

(7) V případech odstavce 6 se použije článek 29 obdobně.

Článek 33

Vstup v platnost a pozbytí platnosti

(1) Tato smlouva podléhá ratifikaci. Ratifikační listiny budou vyměněny co nejdříve ve Vídni.

(2) Smlouva vstoupí v platnost prvního dne třetího měsíce následujícího po uplynutí měsíce, v němž se vymění ratifikační listiny.

(3) Smlouva se uzavírá na neurčitou dobu. Každý ze smluvních států ji může vypovědět písemně diplomatickou cestou ke konci kalendářního roku alespoň tři měsíce předem.

(4) V případě výpovědi Smlouvy zůstávají nároky získané podle této smlouvy zachovány.

Na důkaz toho podepsali zmocněnci Smlouvu a opatřili ji pečeti.

Dáno v Praze dne 20. července 1999 ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém a německém, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za Českou republiku
PhDr. Vladimír Špidla v. r.
1. místopředseda vlády
a ministr práce a sociálních věcí

Za Rakouskou republiku
Eleonora Hostasch v. r.
ministryně práce, zdravotnictví
a sociálních věcí

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 00421 7 525 46 28, 525 45 59. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce mezinárodních smluv. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2001 činí 1500,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej – Benešov:** HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Bohumín:** ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; **Brno:** Vyšehrad, s. r. o., Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženiška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice:** PROSPEKTRUM, Kněžská 18, SEVT, a. s., Česká 3; **Hradec Králové:** TECHNOR, Hořická 405; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/L; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Most:** Knihkupectví Šeříková, Ilona Růžičková, Šeříková 529/1057, Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Napajedla:** Ing. Miroslav Kuččík, Svatoplukova 1282; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29; **Pardubice:** LEJHANEC, s. r. o., Sladkovského 414; **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, KANT CZ, s. r. o., Hybernská 5, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moraviapress, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; **Praha 2:** ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům), BMSS START, spol. s r. o., Vinohradská 190; NEWSLETTER PRAHA, Šafaříkova 11; **Praha 4:** PROSPEKTRUM, Nákupní centrum Budějovická, Olbrachtova 64, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 02/24 81 35 48; **Praha 10:** Abonentní tiskový servis, Hájek 40, Uhříněves; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 0168/303 402; **Šumperk:** Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplice:** L + N knihkupectví, Kapelní 4; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havřířská 327, tel.: 047/560 38 66, fax: 047/560 38 77; **Zábřeh:** Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; **Žatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamacce:** informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.